

SOPA ZYL

2. díl

Sociálně Patologické jevy v AZYLOVÉM domě

Jak snížíme riziko vzniku sociálně patologických situací? Jsem přesvědčen, že bychom se měli zaměřit na dva okruhy osob v azylovém domě: poskytovatel (zaměstnanec) – příjemce (klient). Obě tyto skupiny „společně“ tráví spoustu času a je na pracovnících a klientech služby, jak se budou v zařízení cítit. Klienti se mohou zasloužit o to, co vše jim využívání služby může přinést, v čem je posune dále, jak jim spolupráce se sociálními pracovníky a pracovníky v sociálních službách může pomoci řešit jejich nepříznivou situaci. Pracovníci služby mají mít za cíl poskytnout klientům pomoc při řešení jejich problémů, začleňování se do společnosti, hledání zaměstnání, přiměřeného bydlení, nastartovat je k řádnému způsobu života. Je samozřejmě mnohem více problémů, ve kterých se naši klienti potáčí a s nimiž jim zaměstnanci pomáhají, ale já bych se v této části článku chtěl zaměřit na využívání preventivních opatření, která jsme užívali v našem zařízení. Všechna se bezprostředně dotýkají obou skupin – zaměstnanců i klientů.

■ **Text: Bc. Jiří Juřena,**
vedoucí azylové ubytovny pro muže,
sociální pracovník, Žďár nad Sázavou

➤ Kde se nám dařilo a nedařilo aneb Je v jednoduchosti síla?

„Nikdo mi nic nebude nakazovat, nutit mne k ničemu, nepotřebuji pomoc... Jdu na azyl a chci, aby mě nechali bydlet. Můj jediný cíl je nic nemuset a čekat na pomoc. Nemám zájem svou situaci řešit a už vůbec nechci začít pracovat. To bych musel začít splácet dluhy.“ Zde je zapotřebí posuzovat osobu zájemce/žadatele a jeho individuální potřeby citlivě, ale se vši důsledností. Musíme si uvědomit, že sociální služba vychází z individuálních potřeb klienta, má na klienty působit aktivně, podporovat jejich samo-

statnost a motivovat je k činnosti, které nezpůsobí prohlubování nebo setrvávání v nepříznivé sociální situaci a posilovat jejich sociální začleňování.

Klient nakonec setrval v zařízení pouze 2 měsíce. Nespocoval při individuálním plánování, odmítal plnit povinnosti vyplývající ze smlouvy o poskytování služby a vnitřního řádu. Po dohodě s vedoucím služby sám smlouvu ukončil.

➤ Spor – aktivní vs. pasivní klienti

Aktivní klienti mají zájem o prostředí, ve kterém se zdržují, chtějí se podílet na nejrůznějších aktivitách zařízení a záleží jim na tom, aby svou situaci řešili. Proti nim stojí nemalá skupina pasivních klientů sociálních služeb.

Začali jsme postupně vymýšlet volnočasové aktivity. Jejich úkolem je přivést co největší část klientů ke koníčkům, jednoduchým manuálním pracím, které jsou spojeny s údržbou vlastního bydlení, zapojení se do projektů města apod. Tím se začaly stírat rozdíly mezi aktivními a pasivními klienty, všichni měli možnost se pochlubit svými výsledky a z menšiny aktivních se stala většina, která v dobrém slova smyslu ovlivnila ostatní.

➤ Konflikt – zaměstnaný vs. nezaměstnaný

Velkou měrou se na vzniku konfliktních situací v azylovém domě podílejí spory mezi nezaměstnanými a zaměstnanými. Nezaměstnaní se často posmívají a dobírají si skupinu zaměstnaných, že „oni musí“. Musí ráno vstávat, musí plnit pracovní úkoly, mají za práci málo peněz...

Vhodnou motivací a individuálním přístupem k jednotlivci na základě objektivně zjištěných okolností vzniku jejich nepříznivé situace se podařilo ve spolupráci se zaměstnavateli získat práci pro většinu klientů, kteří byli v dlouhodobé evidenci ÚP.

➤ Konflikt – generační konflikt

Starší klienti nechtějí chápat situaci mladších, nechtějí se smířit s tím, že oni většinou „celý život“ pracovali a starali se, ale mladí na vše kašlou, nemají o nic zájem, jsou drzí a příliš sebevědomí apod.

Věkové složení klientů našeho azylového domu je v rozmezí 20 až 72 let. Proto bylo jako první nutné zhodnotit situaci v obsazení jednotlivých pokojů. Vhodným rozdělením se podařilo zajistit na pokojích ubytování osob, které k sobě mají blízko věkem. Zároveň se povedlo i to, že zaměstnaní klienti byli rovněž ubytováni spolu. Takto si klienti dokáží mnohem lépe vyjít vstříc při dodržování režimu při střídání směn.

➤ Závist – bezdomovec klient vs. bezdomovec na ulici

„No jo, ty se máš. Jsi na azylu – tam se o tebe postarají, máš teplo, vyperou ti...“ Osoby bez přístřeší, které žijí na ulici, v mnoha případech závidí „luxus“ klientů služby.

Pravidelným mapováním osob bez přístřeší na území města, předáváním informací o možnostech využívání služby, informovaností v tisku a spoluprací

s městským úřadem a mnoha organizacemi se podařilo motivovat osoby, které neměly o službu zájem, k jejímu využití. Tito získali povědomí o dostupnosti služby a možnostech pomoci, kterou zařízení nabízí. Někteří službu využili a podařilo se jim nastartovat novou etapu života, někteří se vrátili opět na ulici.

» Zkreslený pohled – okolí a bezdomovci

Názor obyvatel města je často zkreslený a bývají přesvědčeni, že si všichni bezdomovci za nepříznivou situaci mohou sami a nikdo by jim tedy neměl pomáhat, protože si to nezaslouží. Zároveň naše klienty vidí jako alkoholiky, osoby, které nechťejí pracovat, drogově závislé existence.

Naši klienti se pravidelně v rámci pracovní terapie podílejí na drobných údržbových pracích pro ostatní zařízení sociálních služeb, aktivně se snaží provádět úklid nejen azylového domu samotného, ale i jeho okolí. Zapojili jsme se do akce městského úřadu a stali se garanty dětského hřiště, které spravujeme a udržujeme. Při rozhovorech s obyvateli okolních domů je tato činnost hodnocena velice kladně a alespoň na klienty našeho zařízení se již pohlíží jinak.

» Dva tábory – klient a zaměstnanec

Klienti si často neuvědomují, že jim služba azylového domu nemůže splnit každé přání a že se řídí některými jasně danými předpisy. Jsou přesvědčeni, že zaměstnanci zařízení jim musí vyjít vstříc v každé situaci.

Na druhé straně může dojít ze strany zaměstnance k nesprávnému vyhodnocení některé události, nepochopení záměru klienta. Proto jsou naši klienti opakovaně v průběhu využívání služby seznamováni s vnitřním řádem a podmínkami smlouvy. Jsou ubezpečováni o tom, že mohou projevat vlastní svobodnou vůli. Zároveň je jim vštěpováno, že nemohou narušovat řádný a bezpečný chod zařízení, nemohou narušovat soukromí a práva ostatních ubytovaných ani zaměstnanců. Zaměstnanci jsou pravidelně proškolení ve standardech kvality, vnitřních předpisech, zákonných normách a účastní se nejen povinných školení. Školení jsou navíc vždy vybírána s ohledem na specifika služby azylového domu. Všechna nedorozumění jsou řešena v týmu a s přihlédnutím k vyjádření klientů tak, aby bylo možné takovým událostem v maximální míře předcházet. Navíc se povedlo zapo-

jení zaměstnanců do aktivit klientů. Společnými silami se podařilo získat materiál a vyrobit velké květinové truhlíky na zahradu pro klienty domova pro seniory. To napomohlo změnit pohled okolí na naše klienty a zároveň byla vybudována větší důvěra mezi zaměstnanci a klienty služby.

» Závěr

Určitě by se dalo najít několik dalších desítek příkladů. Pokud bychom se zeptali kteréhokoli zaměstnance, vyvstane mu na mysli jiný člověk, jiný životní příběh, úspěch, který jej potěšil a podpořil v další práci, neúspěch, který jej trápil, a on přemýšlel nad tím, zda má tato práce smysl. I každý azylový dům a jeho klienti mají svá specifika, své výhry a prohry. Proto jsem se omezil jen na některé situace.

V první části článku jsem se zabýval otázkami vysvětlení některých základních pojmů sociální prevence a mezi preventivní aktivity jsem zařadil i kvalitně zpracované standardy kvality poskytované sociální služby. V příštím čísle bych se rád zabýval otázkou využití standardů kvality jako základního kamene primární prevence v azylovém domě.

INZERCE

Thermoline – optimální způsob řešení transportu stravy

Řešíte neustále jak dopravit ke strážníkovi jeho porci jídla co nejrychleji? Chcete, aby byla zachována její optimální teplota a vzhled? Potřebujete transportovat porce na delší vzdálenosti?

Během praxe jste se určitě setkali s tím, že jídlo, které dorazilo ke strážníkovi, nemělo tu správnou teplotu, nebo byla porce rozlitá a kontrola z hygieny taky nebyla nadšená.

Společnost ABNER, a.s. vám nabízí pomoc v podobě moderního tabletového systému THERMOLINE.

U tohoto systému v klasickém (neutrálním) provedení je teplota stravy zabezpečena izotermickým spodním dílem, do kterého se vkládá strava v předehřátém porcelánovém nádobí. Vše je pak zakryto izotermickým horním dílem.

Kompaktní rozměry a použité materiály napomáhají jak snadné manipulaci, tak jednoduchému skladování jednotlivých komponent tabletového systému.

Systém THERMOLINE je tak ideálním řešením transportu stravy na kratší vzdálenosti, který svojí kvalitou a cenou nemá na trhu konkurenci.

Pro transport na delší vzdálenosti, které přináší vyšší nároky na způsob přepravy stravy, společnost ABNER, a.s. vyvinula cenově dostupný tzv. kontaktní systém ohřevu stravy THERMOLINE A2. Jeho konstrukce je stejná jako u neutrální verze, avšak pro zabezpečení správné teploty je tahle varianta vybavena ohřevem, který je integrován přímo do tabletu. Jednotlivé části porce (polévka a hlavní jídlo) tak během tabletovacího procesu a následně transportu jsou udržovány na konstantní teplotě.

Přenos tepelné energie zabezpečují misky a talíře s plochým dnem vyrobené z kvalitního českého porcelánu. Vyšší pořizovací náklady této varianty tabletového systému jsou vyváženy technologií, která přináší jídlo ke strážníkům vždy ve správné teplotě a bez ztráty kvality během transportu.

Výhody tabletových systémů od společnosti ABNER, a.s.:

- Kvalita za bezkonkurenční cenu
- Jídlo v optimální teplotě strážníkovi až na stůl
- Jídlo v tabletu s aktivním ohřevem počká na strážníka teplé
- Vzájemná kompatibilita
- Kvalitní český výrobek osazený českým porcelánem
- Jednoduché řešení zamezení rozlévání během transportu autem
- Lze mýt v myčce
- Zdravotní nezávadnost doložená hygienickým atestem

Najít nejvhodnější řešení vám pomohou pracovníci ABNER a.s.,
Václavské nám. 56, 110 00 Praha 1;
provozovna: Lanškrounská 87, 571 01 Moravská Třebová.
Tel.: 461 313 111; **Fax:** 461 313 171; **e-mail:** abner@abner.cz
www.abner.cz